

Suomen Psykologiliitto esittää: OPINTOPSYKOLOGIPALVELUUN KANNATTAA INVESTOIDA

Tämän hetken yhteiskunnallisessa tilanteessa työelämään tulee saada työkykyisiä osaajia mahdollisimman joutuisasti ja kustannustehokkaasti. Tilanne haastaa korkeakoulut, niiden henkilökunnan ja opiskelijat. Tilastokeskuksen mukaan noin 20 % yliopisto-opiskelijoista ei ole valmistunut 15 vuoden kuluttua opintojen aloittamista. Vuonna 2012 aloittaneista yliopisto-opiskelijoista viidesosa oli jo opintojen alussa vaarassa syrjäytyä opinnoista (Korhonen ym., 2015). Korkeakouluopiskelijoista noin 10 prosenttia on hoidossa mielenterveydenongelman takia, noin kolmasosa oireilee psyykkisesti ja noin viidellä prosentilla on erityinen oppimisvaikeus (YTHS terveystutkimus 2012).

Psykologin koulutus ja ammattitaito tuo korkeakouluihin vahvaa osaamista psyykkisen hyvinvoinnin tukemiseen ja opiskelukyvyn edistämiseen. Opintopsykologit ovat perehtyneet oppimisen ja motivaation psykologiaan sekä ohjaus- ja neuvontapsykologian työmenetelmiin. Opintopsykologeja koskevat laillistetun psykologin oikeudet ja velvollisuudet, mikä takaa ohjauksen laadun ja luotettavuuden. Opintopsykologin ohjauksella voidaan tukea opiskelijoita mm. motivaation ja itsetunnon rakentamisessa, stressinhallinnassa sekä opiskelu- ja elämänhallintataitojen kehittämisessä. Näin ehkäistään epätarkoituksenmukaisia viivästymisiä ja keskeytyksiä sekä lisätään koulutuksen läpäisyä. Opintopsykologisen ohjauksen vaikuttavuutta on tutkittu (Inkinen, 2010; Ruokoaho, 2012) ja työ on todettu varsin tulokselliseksi. Yhden opintopsykologin on arvioitu tuottavan yliopistolle vuosittain 40 000 – 80 000 euroa opintopistekertymän ja valmistuneiden opiskelijoiden kautta.

Opintopsykologityö on luonteeltaan ennaltaehkäisevää. Opintopsykologin työ koostuu opiskelijoiden kanssa tehtävästä työstä, henkilökunnan koulutus- ja konsultaatiotehtävistä ja yhteisöllisestä kehittämistyöstä. Yhteisön tasolla opintopsykologin osaamista hyödynnetään esimerkiksi haastaviin ohjaustilanteisiin vastaamisessa, esteettömän opiskelun, kriisitoiminnan ja turvallisten oppimisympäristöjen kehittämisessä. Opiskelijoihin kohdentuva työ sisältää matalan kynnyksen yksilö- ja ryhmäohjauksia sekä opetusta. Opintopsykologi tukee mielekästä oppimista, ehkäisee ongelmia varhaisessa vaiheessa, tukee opiskelijaa opiskelussa ja auttaa tunnistamaan muun tuen tarvetta. Mielenterveyshäiriöiden hoito on aina terveydenhuollon, kuten YTHS:n, tehtävä. Ongelmien ehkäisy on tehokkainta, kun työ tehdään lähellä opiskelijan arkea ja kun psykologi tuntee opiskelukäytännöt.

Jotta opintopsykologityötä voi tehdä laadukkaasti, yliopistoissa on oltava vähintään yksi opintopsykologi noin 5000 perustutkinto-opiskelijaa kohden. Ammattikorkeakouluissa, joissa YTHS:n palveluita ei ole, opintopsykologin resurssin on syytä olla tätä suurempi. Opintopsykologin työ on korkeakoululle investointi, joka maksaa itsensä takaisin. Riittävät opintopsykologiresurssit kasvattavat korkeakoulun mainetta hyvinvointia edistävänä oppimisympäristönä. Kaikissa korkeakouluissa tulee olla riittävä määrä opintopsykologeja, jotta palvelun saatavuus turvataan yhdenvertaisesti koko maassa.

Suomen Psykologiliiton ja liiton opintopsykologien työryhmän puolesta,

Tuomo Tikkanen
puheenjohtaja, Suomen Psykologiliitto

Liite 1: Opintopsykologien määrä Suomalaisissa korkeakouluissa

Jakelu:

Yliopistojen rehtorit
Ammattikorkeakoulujen rehtorit
Suomen yliopistot UNIFI ry
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry